

FILOZOFIA UMYSŁU A KWESTIA NATURALIZACJI FENOMENOLOGII

Fenomenologiczny umysł

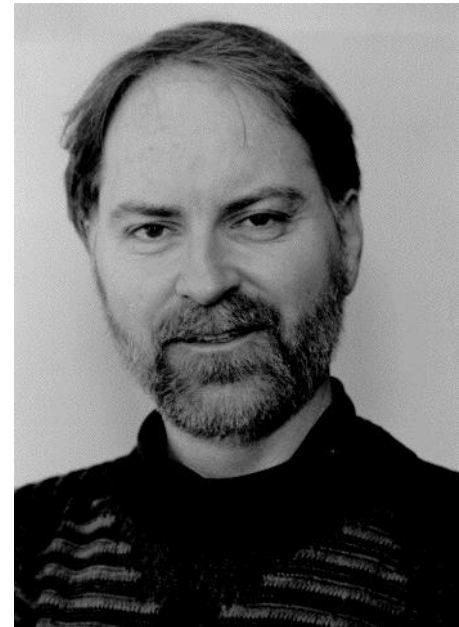
- Omówienie I i II rozdziału z książki

UWAGI WSTĘPNE

- Czy możliwe jest badanie świadomości w sposób naukowy?
- Czy możliwe jest, aby nauka badała subiektywne stany świadomości oraz jest strukturę?

AGENDA

- Badania nad świadomością i umysłem w XIX-XX wieku.
- Fenomenologia a badania empiryczne.

CELE I MOTYWACJE

- „Ta książka jest o umyśle. Jego istota i działanie są tematem wielu złożonych rozważań toczących się obecnie w psychologii, neuronaukach, sztucznej inteligencji i filozofii umysłu, czyli w dyscyplinach, które ogólnie zwykło się określać mianem nauk kognitywnych. Interdyscyplinarny charakter tych dyskusji nie jest przypadkowy. Wymusza go fakt, że żadna pojedyncza dziedzina wiedzy nie jest w stanie oddać złożoności poruszanych zagadnień” (s. 5)
- „My proponujemy jednak inne podejście. Ze względów, które staną się jeszcze jasne, uważamy, że jest ono ważne, skuteczne oraz dobrze pokazuje kierunek rozwoju nauk kognitywnych. Chodzi nam w szczególności o perspektywę fenomenologiczną, którą przyjmujemy przy omawianiu poszczególnych zagadnień” (s. 5)

BADANIA NAD ŚWIADOMOŚCIĄ I UMYSŁEM XIX- XX WIEKU

Badania nad „naturą” świadomości były już prowadzone w XIX wieku: James, Husserl, Brentano, Russell.

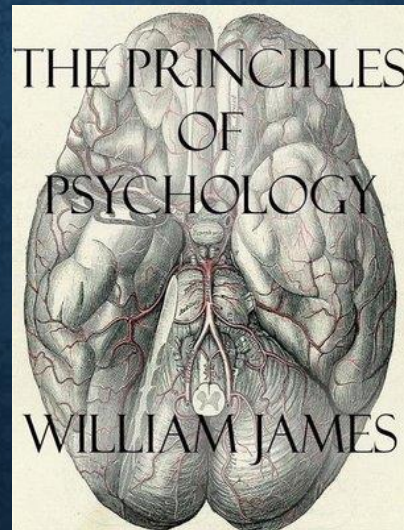
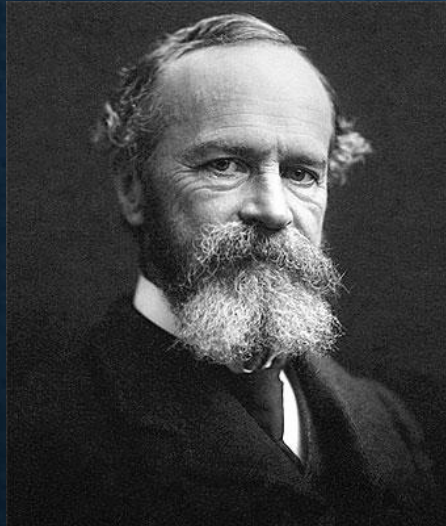
W XX wieku następuje rozłam na „filozofię analityczną” i „filozofię kontynentalną”.

Tak zwana „rewolucja kognitywistyczna” czy „filozofia analityczna” – to wszystko zawdzięczamy behawioryzmowi.

Fenomenologie traktuje się przez pryzmat „introspekcji” – błędnie!

Problem naturalizmu na gruncie fenomenologii.

**BADANIA NAD „NATURA” ŚWIADOMOŚCI BYŁY JUŻ
PROWADZONE W XIX WIEKU: JAMES, HUSSERL, BRENTANO,
RUSSELL**

BADANIA NAD ŚWIADOMOŚCIĄ I UMYSŁEM XIX- XX WIEKU

Badania nad „naturą” świadomości były już prowadzone w XIX wieku: James, Husserl, Brentano, Russell.

W XX wieku następuje rozłam na „filozofię analityczną” i „filozofię kontynentalną”.

Tak zwana „rewolucja kognitywistyczna” czy „filozofia analityczna” – to wszystko zawdzięczamy behawioryzmowi.

Fenomenologie traktuje się przez pryzmat „introspekcji” – błędnie!

Problem naturalizmu na gruncie fenomenologii.

**W XX WIEKU NASTĘPUJE ROZŁAM NA „FILOZOFIE
ANALITYCZNA” I „FILOZOFIE KONTYNENTALNA”**

BADANIA NAD ŚWIADOMOŚCIĄ I UMYSŁEM XIX- XX WIEKU

Badania nad „naturą” świadomości były już prowadzone w XIX wieku: James, Husserl, Brentano, Russell.

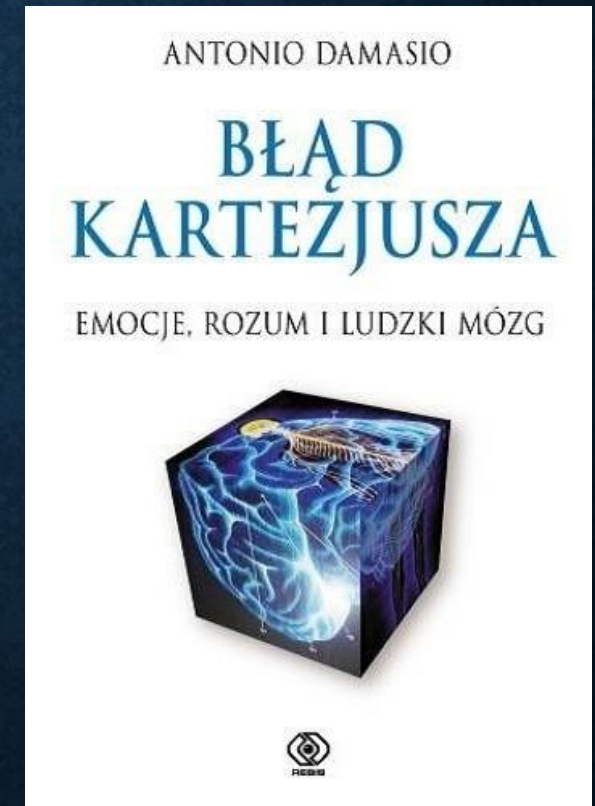
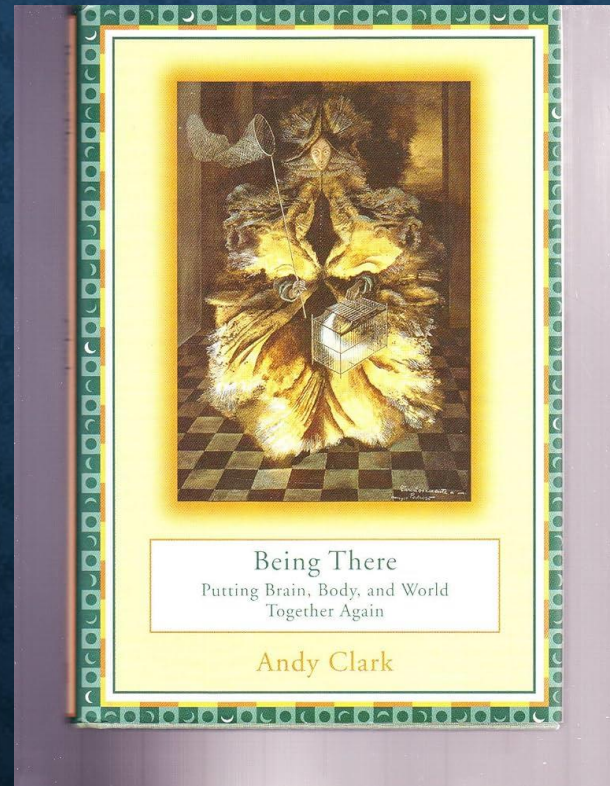
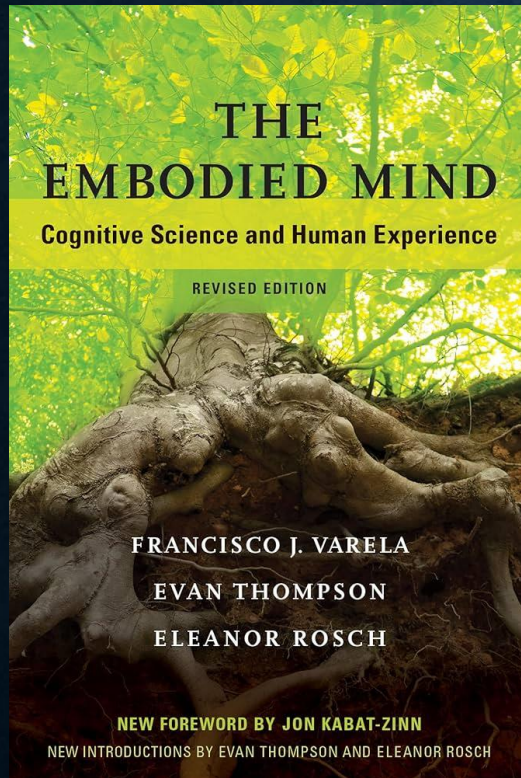
W XX wieku następuje rozłamanie na „filozofię analityczną” i „filozofię kontynentalną”.

Tak zwana „rewolucja kognitywistyczna” czy „filozofia analityczna” – to wszystko zawdzięczamy behawioryzmowi.

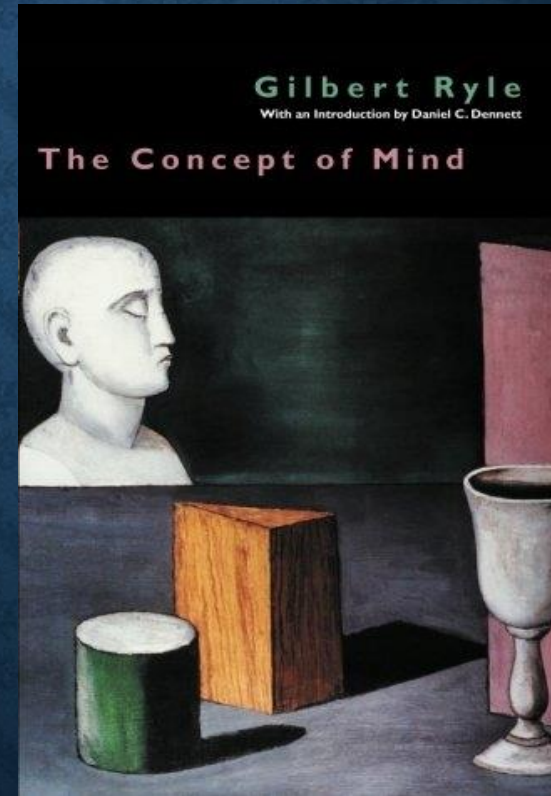
Fenomenologie traktuje się przez pryzmat „introspekcji” – błędnie!

Problem naturalizmu na gruncie fenomenologii.

TAK ZWANA „REWOLUCJA KOGNITYWISTYCZNA” CZY „FILOZOFIA ANALITYCZNA” – TO WSZYSTKO ZAWDZIĘCZAMY BEHAWIORYZMOWI.

**TAK ZWANA „REWOLUCJA KOGNITYWISTYCZNA” CZY
„FILOZOFIA ANALITYCZNA” – TO WSZYSTKO
ZAWDZIĘCZAMY BEHAWIORYZMOWI.**

BADANIA NAD ŚWIADOMOŚCIĄ I UMYSŁEM XIX- XX WIEKU

Badania nad „naturą” świadomości były już prowadzone w XIX wieku: James, Husserl, Brentano, Russell.

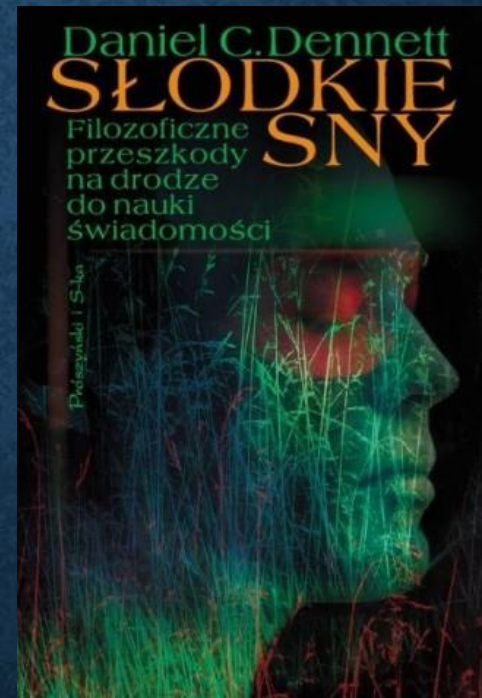
W XX wieku następuje rozłamanie na „filozofię analityczną” i „filozofię kontynentalną”.

Tak zwana „rewolucja kognitywistyczna” czy „filozofia analityczna” – to wszystko zawdzięczamy behawioryzmowi.

Fenomenologie traktuje się przez pryzmat „introspekcji” – błędnie!

Problem naturalizmu na gruncie fenomenologii.

FENOMENOLOGIE TRAKTUJE SIĘ PRZEZ PRYZMAT „INTROSPEKCJI” – BŁĘDNIE!

BADANIA NAD ŚWIADOMOŚCIĄ I UMYSŁEM XIX- XX WIEKU

Badania nad „naturą” świadomości były już prowadzone w XIX wieku: James, Husserl, Brentano, Russell.

W XX wieku następuje rozłamanie na „filozofię analityczną” i „filozofię kontynentalną”.

Tak zwana „rewolucja kognitywistyczna” czy „filozofia analityczna” – to wszystko zawdzięczamy behawioryzmowi.

Fenomenologie traktuje się przez pryzmat „introspekcji” – błędnie!

Problem naturalizmu na gruncie fenomenologii.

PROBLEM NATURALIZMU NA GRUNCIE FENOMENOLOGII

- Świat zewnętrzny:

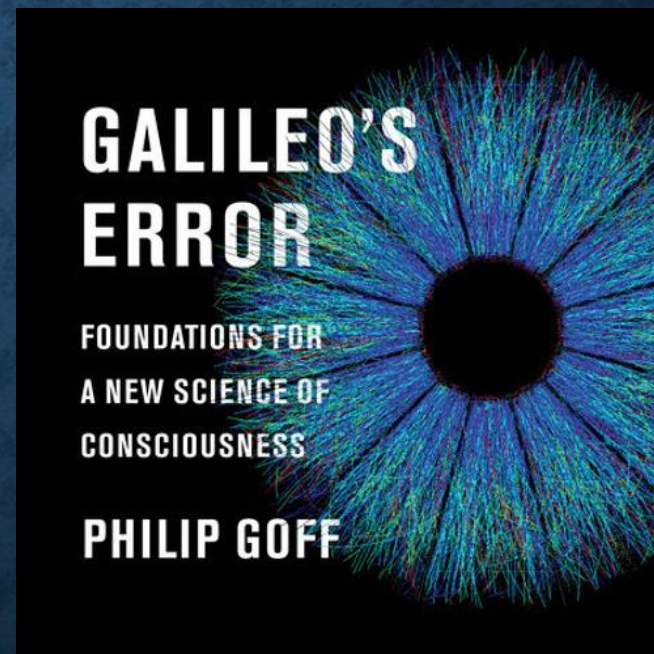

PROBLEM NATURALIZMU NA GRUNCIE FENOMENOLOGII

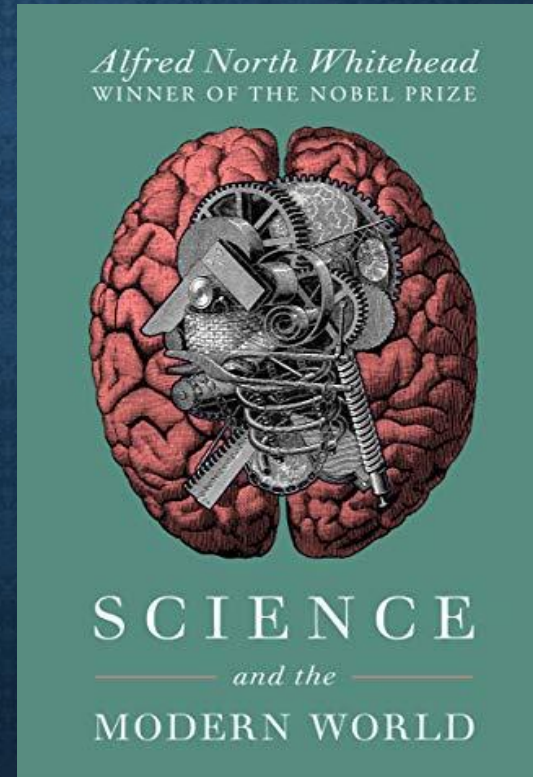
- Świat wewnętrzny:

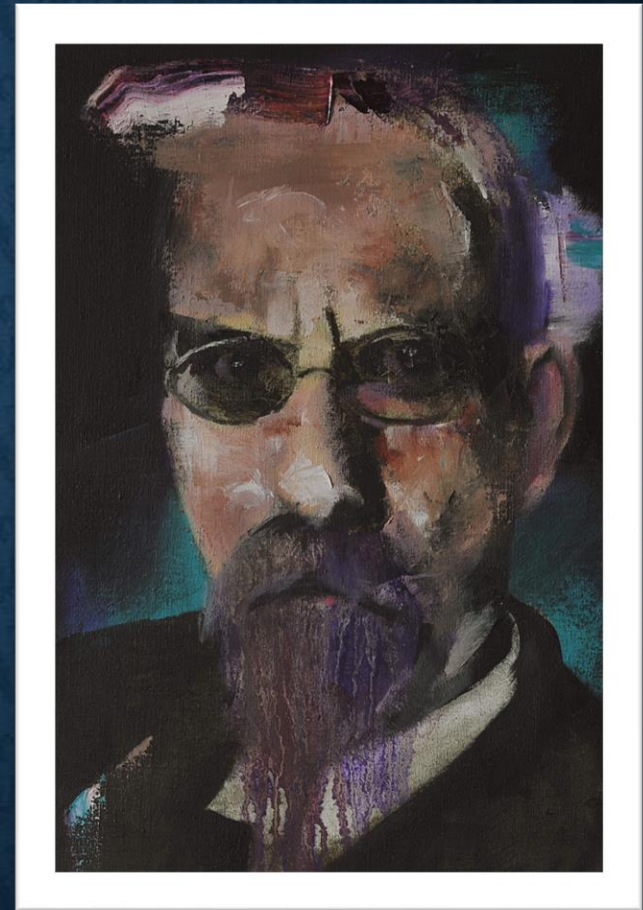
PROBLEM NATURALIZMU NA GRUNCIE FENOMENOLOGII

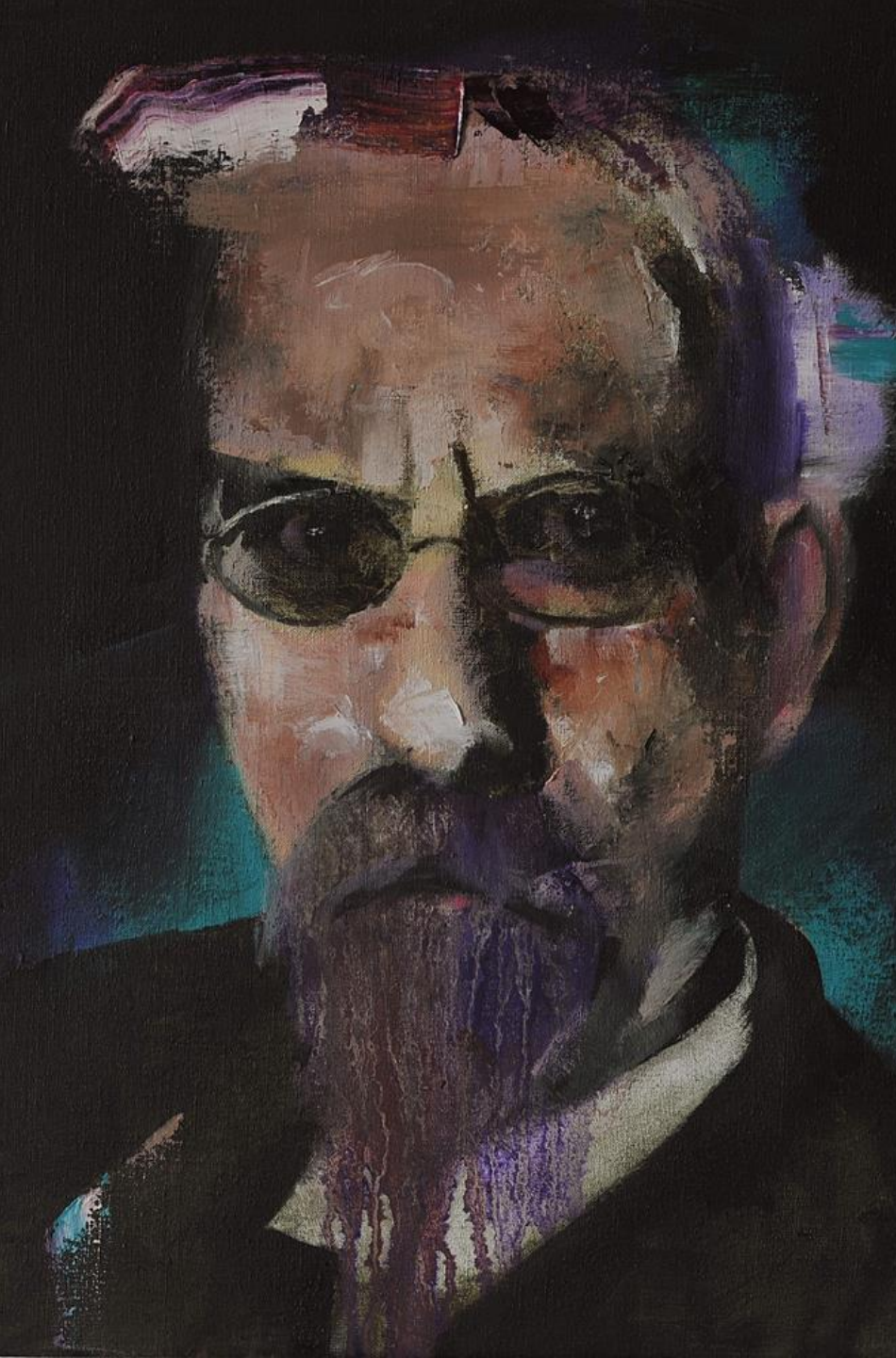

PROBLEM NATURALIZMU NA GRUNCIE FENOMENOLOGII

FENOMENOLOGIA A BADANIA EMPIRYCZNE

FENOMENOLOGIA A BADANIA EMPIRYCZNE

„Każda analiza i teoria transcendentalno-fenomenologiczna – również [...] teoria transcendentalnej konstytucji świata obiektywnego – może być realizowana także na gruncie naturalnym, realizowana poprzez poniechanie nastawienia transcendentalnego” (Husserl 1982, s. 197).

FENOMENOLOGIA A BADANIA EMPIRYCZNE

Fenomenologia:

- pojęcie nietechniczne.
- pojęcie techniczne.

FENOMENOLOGIA A BADANIA EMPIRYCZNE

„Neuropsychologiczne opisy różnych zaburzeń świadomości ciała [body-awareness]. Na przykład, przeprowadzona przez Jonathana Cole’a (1995) szczegółowa analiza przypadku Iana Watermana, który z powodu choroby utracił w wieku dziewiętnastu lat zmysły dotyku i propriocepcji od szyi w dół. Analizy Cole’a pokazują dramatyczny przebieg tego upośledzenia i można je porównać z klasycznymi w fenomenologii opisami doświadczenia żywego ciała” (s. 48).

WZAJEMNE OŚWIECENIE

DYSKUSJA

- Jakie ograniczenia w praktykowaniu nauki wynikają ze świadomości, jej struktury i sposobu działania?

DYSKUSJA

- Jakie ograniczenia w praktykowaniu nauki wynikają ze świadomości, jej struktury i sposobu działania?
- Czy można dyskutować o świadomości bez przyjęcia stanowiska wobec problemu psychofizycznego (materializm i dualizm)? Przecież założeniem metodologicznym jest zawieszenie sądu na temat świata.

DYSKUSJA

- Jakie ograniczenia w praktykowaniu nauki wynikają ze świadomości, jej struktury i sposobu działania?
- Czy można dyskutować o świadomości bez przyjęcia stanowiska wobec problemu psychofizycznego (materializm i dualizm)? Przecież założeniem metodologicznym jest zawieszenie sądu na temat świata.
- Czy wobec tego podział na łatwe i trudne problemy dotyczące świadomości ma sens?

DYSKUSJA

- Jakie ograniczenia w praktykowaniu nauki wynikają ze świadomości, jej struktury i sposobu działania?
- Czy można dyskutować o świadomości bez przyjęcia stanowiska wobec problemu psychofizycznego (materializm i dualizm)? Przecież założeniem metodologicznym jest zawieszenie sądu na temat świata.
- Czy wobec tego podział na łatwe i trudne problemy dotyczące świadomości ma sens?
- Czy jest możliwa współpraca między filozofami analitycznymi i fenomenologami?

DYSKUSJA

- Jakie ograniczenia w praktykowaniu nauki wynikają ze świadomości, jej struktury i sposobu działania?
- Czy można dyskutować o świadomości bez przyjęcia stanowiska wobec problemu psychofizycznego (materializm i dualizm)? Przecież założeniem metodologicznym jest zawieszenie sądu na temat świata.
- Czy wobec tego podział na łatwe i trudne problemy dotyczące świadomości ma sens?
- Czy jest możliwa współpraca między filozofami analitycznymi i fenomenologami?

DYSKUSJA

- Jakie ograniczenia w praktykowaniu nauki wynikają ze świadomości, jej struktury i sposobu działania?
- Czy można dyskutować o świadomości bez przyjęcia stanowiska wobec problemu psychofizycznego (materializm i dualizm)? Przecież założeniem metodologicznym jest zawieszenie sądu na temat świata.
- Czy wobec tego podział na łatwe i trudne problemy dotyczące świadomości ma sens?
- Czy jest możliwa współpraca między filozofami analitycznymi i fenomenologami?

A kognitywistami?

MYŚL DO ROZWAŻENIA

„Problemu świadomości nie powinno się rozpatrywać z perspektywy niekwestionowanego obiektywizmu. Zbyt często zakładano, że lepsze zrozumienie świata fizycznego pozwoli nam pełniej pojąć świadomość, a zbyt rzadko myślano, że pełniejsze zrozumienie świadomości może przyczynić się do lepszego zrozumienia tego, co to znaczy, że coś jest rzeczywiste” (s. 39)

MYŚL DO ROZWAŻENIA

„Problemu świadomości nie powinno się rozpatrywać z perspektywy niekwestionowanego obiektywizmu. Zbyt często zakładano, że lepsze zrozumienie świata fizycznego pozwoli nam pełniej pojąć świadomość, a zbyt rzadko myślano, że pełniejsze zrozumienie świadomości może przyczynić się do lepszego zrozumienia tego, co to znaczy, że coś jest rzeczywiste” (s. 39)

„Rzecz jasna pojmowanie świadomości jako konstytutywnego wymiaru czy „miejsca”, „w” którym świat może się ujawnić i wyrazić, jest diametralnie różne od traktowania świadomości naturalistycznie jako kolejnego przedmiotu w świecie (fizycznego lub psychicznego” (s. 39).

BONUS

Wstęp do 4E: wywiad z Shaunem Gallahgerem:

<https://www.youtube.com/watch?v=M7ghXdujfLE&t=613s>

Dan Zahavi o empatii:

<https://www.youtube.com/watch?v=qpHXbvJnSrE&t=10s>